

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 30. juni 2020 blev i sag nr. 94280:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Velliv, Pension og Livsforsikring A/S
Lautrupvang 10
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 8/10 2019 har klagerens advokat bl.a. anført:

"[Klageren] har hos Nordea / Velliv tegnet en ordning, hvor man har taget udgangspunkt i en pensionsgivende løn på kr. 1.140.000.

Betingelsen for udbetaling af nedsat erhvervsevne og præmiefritagelse er: *'Hvis erhvervsevnen nedsættes til halvdelen eller derunder, af den fulde erhvervsevne, som følge af sygdom eller ulykke og forsikrede har et indtægtstab, der kan berettige til udbetaling ved nedsat erhvervsevne.'*

[Klageren] er sikret i sin egenskab af at være [leder].

Velliv påbegynder udbetaling som følge af en anmodning fra [klageren].

På Vellivs foranledning beder Velliv speciallæge i psykiatri ... om at udarbejde en speciallægeerklæring og det sker den 6. maj 2018, hvor der anføres følgende i erklæringen: ...

På et senere tidspunkt ønsker Velliv yderligere oplysninger om de helbredsmaessige forhold og der udarbejdes speciallægeerklæring fra speciallæge i psykiatri ... den 23. april 2019, jfr. vedlagte. Af denne erklæring fremgår følgende: ...

På basis heraf meddeler Velliv den 25. juni 2019, at man er af den opfattelse, at [klageren] ikke længere opfylder betingelserne.

Det svares der på den 4. juli 2019, hvor der anføres følgende: *'Som bekendt er der 2 kriterier, der skal være opfyldt for at der kan ske udbetaling.'*

Ankenævnet for Forsikring

2.

94280

Dels er der et lægeligt kriterium, dels er der et økonomisk kriterium. I forhold til det økonomiske kriterium har Velliv slet ikke forholdt sig til, hvad jeg har anført i min skrivelse af 29/3 2019. Velliv har selv ved udbetalingen lagt en løn på kr. 1.140.000,00 til grund for den løn, udbetalingen skal ses i forhold til. Som nævnt i skrivelsen ville min klient uanset han måtte kunne bestride et job som ... ikke kunne tjene i nærheden af halvdelen af, hvad han tjente før. Selv under forudsætning af, at han havde fuld erhvervsevne. Herudover ligger det fast i forhold til det rent lægelige, at psykiater ... anfører, 'Han ikke for nuværende vil kunne påtage sig et arbejde'. Heri ligger naturligvis, at min klient er sygemeldt.

Min klient skal naturligvis ses i forhold til arbejde, han havde, da forsikringen blev tegnet. Dette er et arbejde, der indebærer megen stress m.m. Psykiateren anfører i begge sine erklæringer, at der kan være tale om en langsom gradvis forbedring af hans helbredsmæssige situation. Som det også fremgår af erklæringerne, har [klageren] forsøgt psykologbehandling. Jeg skal derfor fastholde, at min klient fortsat opfylder betingelserne for udbetaling. Min klient er indstillet på at indgå i et nyt behandlingsforløb for at se, om dette eventuelt kan forbedre hans helbredsmæssige situation. I den forbindelse foreslår jeg, at behandlingerne betales af Velliv.'

Trods dette, fastholder Velliv den 29. august 2019, at der ikke er dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat.

Det gøres gældende, at [klageren] opfylder såvel de økonomiske som de helbredsmæssige forhold i henhold til ordningen.

Det fremgår af speciallægeerklæringen fra psykiater ... , at '...han ikke for nuværende vil kunne påtage sig arbejde.'

Heri ligger naturligvis, at han er sygemeldt.

Det betyder, at den helbredsmæssige side af sagen er opfyldt.

Spørgsmålet er, om den økonomiske side er opfyldt.

Det ligger dels i speciallægeerklæringen og også da han tegnede forsikringen, at det arbejde, som [leder], han var ansat til, indebar megen stress m.m.

Dette ville han ikke kunne bestride.

Han er oprindelig uddannet ... og en ... tjener ikke i nærheden af halvdelen af, hvad han tjente før og heller ikke halvdelen af den løn, der er lagt til grund for udbetalingen, nemlig kr. 1.140.000.

Derfor opfylder han også de økonomiske betingelser for udbetaling."

Selskabet har den 3/12 2019 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"1. PÅSTAND:

Frifindelse.

...

3. KLAGEN:

Der klages over, at Nordea Liv & Pension har afvist at udbetale invalidepension til klageren.

4. SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING:

4.1 Klagerens forsikring

Klageren er dækket under forsikringsnummer ... hos Indklagede. Pensionsordningen indeholder bl.a. en dækning, der giver ret til udbetaling af en årlig invalidepension på 100 % af indtægtstab, dog maksimal en årlig udbetaling kr. 684.000, svarende til 60 % af lønnen. Den pensionsgivende løn er ansat til kr. 1.140.000.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension ved nedsættelse af erhvervsevnen til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.

For forsikringen gælder Indklagedes almindelige forsikringsbetingelser (nr. 703).

Pensionsoversigt og forsikringsbetingelserne fremlægges som bilag A og B

...

4.2 Sagsforløbet

Klageren anmeldte i april 2016, at han var erhvervsudygtig sfa. en stress-tilstand. Anmeldelse og lægeattest fremlægges som bilag C og D. Klageren, der var uddannet ..., men havde ansættelse som [leder], havde været sygemeldt siden november 2015 med hukommelsesproblemer, orienteringsproblemer, tab af selvkontrol, og ledelsesevner.

Af lægeerklæringen fremgik, at prognosen var god, og at klageren oplyste, at han forventede at kunne varetage sine daglige funktioner fra marts måned, og at han forventede at starte op som selvstændig rådgiver indenfor metalindustrien indenfor 6-8 måneder.

Indklagede vurderede efter reglerne om udbetaling i en midlertidig periode, at klagerens erhvervsevne var nedsat i erstatningsberettigende grad og iværksatte udbetaling fra karenstidens udløb, den 1. marts 2016.

Klageren gik til samtaleterapi hos en psykolog, men ophørte med det omkring august 2016, da han den seneste tid ikke oplevede nogen egentlig fremgang. Han havde herefter en aftale om, at han kunne kontakte psykologen ved behov. Der foreligger ikke oplysninger om, at han har benyttet sig af den mulighed. Han gennemgik desuden i perioden mindre operationer i skuldrene og fingrene med ukomplicerede forløb og var velbehandlet for søvnapnø og forhøjet blodtryk.

Indklagede indhentede yderligere erklæringer fra klageren og hans egen læge (bilag E, F og G), og forlængede ad flere omgange den midlertidige udbetaling af ydelser.

Indklagede vurderede, at man formentlig snart ville kunne raskmelde klageren og indhentede derfor en erklæring fra speciallæge i psykiatri, Erklæringen fremlægges som bilag H.

Heraf fremgår det bl.a. at klageren sad i tre bestyrelser (hvoraf et hverv var lønnet), og videre, at: I foråret og sommeren 2016 har [klageren] en række psykologsamtaler med god effekt. Ved samtalemes afslutning i sensommeren 2016 har [klageren] det noget bedre.

I de to år, der er gået siden april 2016 og til nu, har [klageren] med små skridt fået det bedre. Han har dog på intet tidspunkt genvundet overblikket, den gode hukommelse og koncentrationsevne, han tidligere har haft. Han er meget sprød, når han møder modstand eller ting, han ikke kan overskue. Han er blevet udadvendt igen og har kontakt til vennekredsen, og han oplever en positiv udvikling i flere henseender. Det reelle arbejde i dagligdagen er beskeden, og han kan ikke overskue at skulle vende tilbage til det krævende arbejde som tidligere, ej heller i mindre udgave.

[Klageren] passer overvejende sit hus og grunden, men lysten, energien og troen på at kunne klare mere end dette er ikke til stede. En sjælden gang dukker selvmordstanker op, hvad der kommer bag på ham, men alt i alt mener han sig inde i en langsom positiv udvikling.

Klageren blev diagnosticeret med en tilpasningsreaktion. Han havde ikke en depression og led ikke af andre psykiske problemer. Han havde et godt funktionsniveau i dagligdagen og var social og aktiv.

Klageren oplyste videre, at han efter aftale med Jobcentret sagde nej tak til yderligere derfra, da de ville sende ham i jobprøvning, hvilket han ikke var interesseret i.

Speciallægeerklæringen bekræftede således, at der var sket en klar bedring i klagerens tilstand, hvilket også er i overensstemmelse med at forsikrede selv overvejede at starte som ... og at han ikke var interesseret i hverken økonomisk støtte fra kommunen eller afklaring i forhold til hans fremtidige funktionsniveau. Hans erhvervsevne i eget erhverv blev fortsat vurderet til at være nedsat med mindst 50 %. Indklagede forlængede derfor yderligere udbetalingerne i seks måneder og indhentede journal fra egen læge, bilag J, og kommunale akter.

Yderligere indhentede indklagede til vurdering af klagerens generelle erhvervsevne en specialisterklæring fra neuropsykolog ved [hospital], Hendes erklæring fremlægges som bilag K.

Heraf fremgår det bl.a. at

Siden foråret 2016 har [klageren] ikke haft noget erhverv, og han ang., at han ikke ønsker at arbejde for penge, idet han mener sig ude af stand til at opfylde de krav, der vil blive stillet, og han vil ikke udsætte sig for at 'komme i stressmode'. [...] I stedet oppebærer [klageren] ang. Pension tegnet ved Velliv.

Privat bor [klageren] alene på sin [ejendom med grund].

I hverdagen bruger [klageren] sin tid på at holde sit hus og at holde ejendommen vedlige. Sidstnævnte indebærer bl.a. at passe [grunden] Endvidere går [klageren] på jagt, han deltager i en madklub 1 x mdl., han går i ... klubben, der er en frokostklub for nuværende og tidligere erhvervsdrivende i området, han er ofte ude til frokost med tidligere kolleger, han ser kæresten og venner i weekenden, følger med i nyhederne og bruger tid på at følge med i børskurser, idet han investerer i aktier. Det sker også at [klageren] motionerer ved løb eller gåture.

Den objektive undersøgelse angiver under kliniske indtryk, at

[Klageren] kommer uledsaget og til aftalt tid; han er smilende og velkoopererende, men har i en del tilfælde en lidt nonchellant tilgang til materialet trods instruktion om at være præcis. Der er og-

så i flere tilfælde tendens til opgiven, hvor et pres fra undersøger alligevel resulterer i korrekt resultat

Det er lidt vanskeligt for [klageren] at redegøre detaljeret for sine følger efter stressperioden, og det er nødvendigt at spørge ud i detaljer for at få de nødvendige oplysninger.

Der er i almindelig samtale ikke tegn på abstraktionsvanskeligheder og heller ikke tegn på vanskeligheder med at holde tråden og huske.

[...]

[Klageren] udtrættes ikke abnormt undervejs i de 3 timers forløb, og han er aktiv også ved den efterfølgende samtale.

[Speciallæge i neuropsykolog] anfører i sin konklusion bl.a., at: ...

Indklagede meddelte derfor i brev af 21. februar 2019, bilag L, klageren, at selskabet på baggrund af de ovenstående konklusioner og ud fra en samlet vurdering fandt, at der ikke længere var dokumentation for, at hans generelle erhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen. Indklagede anerkendte, at klagerens erhvervsevne er nedsat i forhold til tiden forud for sygemeldingen, men at den neuropsykologiske test viste gode kognitive ressourcer og ingen udtrætning. Det var derfor indklagedes vurdering, at klageren ville kunne varetage et job, der var mindre tyngt af ansvar og med mindre rejseaktivitet, og derigennem fastholde en indtægt svarende til halvdelen af den tidligere indtægt. Indklagede standsede således ydelserne med virkning fra april måned.

5. ANBRINGENDER:

Til støtte for påstanden om frifindelse gør jeg overordnet gældende, at det er Klageren, der i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 21 og forsikringsbetingelserne skal dokumentere, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i erstatningsberettigende grad.

Jeg gør gældende, at klageren ikke har dokumenteret det.

Jeg henviser herved til bilag H og K og navnlig til konklusionen i [speciallæge i neuropsykologs] erklæring, hvorefter der ikke længere findes at være kognitive hindringer for at klageren kan udføre et job, og hvor prognosen for hans genindtræden på arbejdsmarkedet vurderes at være god; omend på et mindre ansvarstyngt niveau end tidligere.

Beskrivelsen af klageren viser en person med mange både faglige og personlige ressourcer, et ikke ubetydeligt aktivitetsniveau og et velfungerende socialt liv, som præsumptivt vil kunne bringes i anvendelse på arbejdsmarkedet.

Dette understøttes af, at der under almindelig samtale ikke er tegn på koncentrations- eller hukommelsesvanskeligheder, ligesom der også er udmærket abstrakt tænkning, samt at forsikrede ikke udtrættes under den 3 timer lange og krævende undersøgelse og testning.

Det bemærkes desuden, at forsikrede fremtræder med en meget lille tro på og forventninger til egen formåen men at denne manglende tiltro hverken har kunnet be- eller afkræftes, da han ikke har ønsket at deltage i kommunal afprøvning eller på anden måde har afprøvet sin formåen.

Jeg gør gældende, at klageren ved at afvise det kommunale tilbud om arbejdsprøvning undlader at varetage sin almindelige tabsbegrænsningspligt, som følger af forsikringsbetingelserne § 7, hvilket processuelt må komme ham til skade.

Jeg gør videre gældende, at klageren derved ligeledes bringer sig i bevisnød, hvilket må føre til, at han i mangel af jobprøvning ikke kan anses for at have godtgjort, at han ikke kan varetage et job, der imødekommer hans behov for ikke at skulle bære så meget ansvar og have mindre rejseaktivitet, og derigennem fastholde en indtægt svarende til mindst halvdelen af den tidligere indtægt."

Klagerens advokat har den 13/1 2020 bl.a. anført:

"Indledningsvis skal det fremhæves, at den sagsfremstilling og bilag, der er foretaget i skrivelsen af 3. december 2019 ikke er fuldstændigt.

I sagsfremstillingen er ikke medtaget mine skrivelser af 29. marts 2019, 13. maj 2019 og 4. juli 2019, som jeg har sendt til Velliv og sidst men ikke mindst, er speciallægeerklæringen af 23. april 2019 fra speciallæge i psykiatri ... ikke medtaget. Skrivelser og speciallægeerklæring vedlægges.

Stort set hele argumentationen fra Nordea Liv og Pension / Velliv er centreret om en erklæring fra psykologen

I den forbindelse skal jeg henlede opmærksomheden på, at der er forskel på, hvad en psykolog beskæftiger sig med og hvad en psykiater beskæftiger sig med.

En psykiater er uddannet læge, men det er en psykolog ikke.

Det forhold, at en psykolog anfører, at der ikke er kognitive forhold, der hindrer i at arbejde, jo ikke som udgangspunkt kan tages som udtryk for, at der ikke er andre forhold, der kan hindre i at arbejde.

I argumentationen henvises der bl.a. til, at [speciallæge i neuropsykolog] anfører, at han er i stand til at passe hus og passe [grund] etc.

Dette er i virkeligheden en sandhed med modifikationer. Det er korrekt, at disse funktioner udføres, men de udføres ikke af [klageren] selv, idet han har hjælp til at passe [grunden].

Det er rigtigt, som der også anføres af psykiateren, at der har været en begrænset restitution som gør, at han i dag har nogle ting han kan gøre nu, som han ikke har kunnet tidligere.

Det betyder ingenlunde, at dette uden videre kan veksles til, at han har en erhvervsevne.

...

Tilsyneladende hæfter man sig meget ved, at [klageren] skulle have bestyrelsesposter. Der er tale om én lønnet bestyrelsespost, hvor der er 4 møder om året til en løn på kr. 25.000.

Herudover er der en ulønnet bestyrelsespost, hvor der også kun er 4 møder om året plus generalforsamling.

Endvidere anføres det, at min klient ikke var interesseret i hverken økonomisk støtte fra kommunen eller afklaring i forhold til fremtidig funktionsniveau.

Det er ikke en korrekt udlægning.

[Klageren] var sygemeldt og i den forbindelse fik virksomheden udbetalt sygedagpenge i 3 måneder, her blev der foretaget kommunal opfølgning med forskellige drøftelser om, hvad man kunne gøre. Umiddelbart var problemet, at kommunen ikke havde nogen tilbud, der passede til [klageren] og hans situation samt baggrund.

Man skal holde sig for øje, at det ikke er stress, der er hovedproblemet, men stress har været katalysatoren for den nedsmeltning, der skete og det er den nedsmeltning, der gør ham uarbejdsdygtig.

Den vurdering, der skal foretages af, om [klageren] er i stand til at arbejde, ikke er en kommunal vurdering, men derimod en lægelig vurdering.

Spørgsmålet er ud fra en lægelig vurdering, om [klageren] er i stand til at arbejde halv tid på et sådant niveau, at han kan oppebære mindst halvdelen af, hvad han tjente tidligere.

Det er der absolut intet der tyder på. Selv i [speciallæge i neuropsykolog] forskønnende beskrivelse, er hun opmærksom på, at det er et andet niveau, der skal arbejdes på i givet fald.

Men det mest afgørende i sagen er, at speciallæge i psykiatri ... i den første erklæring af 6. maj 2018 anfører følgende: *'For nuværende synes [klageren] inde i en meget langsom restitutionsfase. Der er således grund til at forholde sig optimistisk til, at tilstanden kan bedres, men en egentlig genindtræden på arbejdsmarkedet på både kort og længere sigt synes urealistisk.'*

Der kan ikke peges på relevante uafprøvede behandlingstiltag.'

Dette står ganske klart og uanset dette, afviser man fra Vellivs side, at der kan ske udbetaling.

Foranlediget af Vellivs afvisning, har der på ny været rettet henvendelse til speciallæge i psykiatri ... og her skal det bemærkes, at [speciallæge i psykiatri] i sin erklæring er opmærksom på, at der foreligger en neuropsykologisk erklæring, hvor der anføres følgende: *'Undersøgelse ved specialist i neuropsykologi konkluderer, at der ikke findes tegn på kognitive skader efter stress-periode, og at der således ikke er kognitive hindringer for at udføre et job, men at [klageren] er påvirkelig over for belastninger.'*

Under konklusionen anføres der følgende: ...

Erklæringen fra 23. april 2019 underbygger den tidligere erklæring om, at der ikke aktuelt er noget arbejdsniveau.

Alt andet lige, vægter en lægeerklæring højere end en psykologerklæring og specielt i betragtning af, at den sidste erklæring er udarbejdet med kendskab til psykologens erklæring, må det lægges til grund, at [klageren] ikke for nuværende, kan påtage sig noget arbejde.

Derfor opfylder han fortsat betingelserne for udbetaling samt præmiefritagelse."

Selskabet har den 26/2 2020 bl.a. anført:

"Klagerens indlæg giver mig anledning til følgende, idet indholdet af mit svarskrift fastholdes i det hele.

Indlægget rummer ikke meget nyt. Klageren anfører, at kommunen ikke havde nogen tilbud, der matchede hans situation og baggrund. Den præmis accepterer jeg ikke. Kommunen kan henvise til alle de initiativer som er relevante i den konkrete borgers situation. At kommunen ikke skulle kunne tilbyde noget til en borger, der ikke lider af en psykisk sygdom, men blot er udbrændt/har stress/har livskrise eller 'nedsmeltning' for nu at bruge klagerens egne ord, bestrides som usandsynligt og udokumenteret.

Jeg ønsker at fremhæve, at det er klageren, der skal dokumentere at hans erhvervsevnen er nedsat i erstatningsberettigende omfang; og når han vælger at frasige sig kommunen og den afklaring, kommunalt initiativer kunne vise, stiller han sig i en bevismæssig vanskelig situation.

Dernæst finder jeg, at det er relevant at pointere at [speciallæge i psykiatri] efter sit opdrag skal komme med sine observationer - men at konkludere på hvorvidt betingelserne er opfyldt er en vurdering, der ligger hos selskabet.

Dernæst ønsker jeg at anholde synspunktet om, at speciallægeerklæringen skulle have mere vægt end den neuropsykologiske erklæring. Der er tale om erklæringer fra behandlere med to forskellige specialer, og netop den neuropsykologiske erklæring er egnet til at påvise hvilke konkrete kognitive nedsættelser klageren har og hvordan de påvirker ham. Det er et område som ikke undersøges eller testes i den psykiatriske speciallægeerklæring.

Det faktum at klageren er fastlåst i sin egen sygdomsopfattelse, kvalificerer ikke til en diagnose med sygdomsangst. En livskrise giver ikke ret til udbetaling fra forsikringen. Der er heller ikke andet, der dokumenterer en nedsat erhvervsevne af helbredsmæssige årsager."

Til dette har klagerens advokat den 12/3 2020 bl.a. anført:

"Under henvisning til ovennævnte sag har jeg modtaget indlæg af 26. februar 2020 fra advokat

Advokat ... anfører, at [klageren] stiller sig en vanskelig bevismæssig situation, når han ikke har deltaget i en kommunal afklaring.

Det lyder temmelig hult. I andre tilfælde hævder selskaberne, hvis der er foretaget en kommunal afklaring og eventuelt tilkendt et fleksjob, at selskaberne ikke er bundet af den kommunale tildeling, og at tildelingskriterierne er forskellige i henholdsvis police og sociallovgivning (lov om aktiv beskæftigelsesindsats).

Derefter fremhæver selskaberne typisk, at forsikringsbetingelserne som udgangspunkt bygger på et lægeligt kriterium.

Men det gør sig tilsyneladende ikke længere gældende, efter hvad [advokat] anfører.

Ved vurderingen af det kommunale forløb, skal det særligt fremhæves, at Velliv rent faktisk påbegyndte udbetalingen, før der overhovedet var tale om et kommunalt afklaringsforløb.

Det er heller ikke gjort som betingelse ved bevillingen af udbetalingen.

Jeg skal derfor fastholde, at der skal foretages en lægelig vurdering.

Her vægter en speciallægeerklæring højere end en psykolog.

Som tidligere anført, har speciallægen ved den seneste erklæring haft psykologens erklæring.

Endvidere anfører advokat ..., at [klageren] er fastlåst i sin sygdomsopfattelse og at han ikke opfylder betingelserne for en diagnose med sygdomsangst og at en livskrise ikke giver ret til udbetaling fra forsikringen.

Det er noget af en overfortolkning af, hvad speciallægen har anført.

Uanset, hvad advokat ... måtte mene, anfører speciallægen, at der ikke er uafprøvede behandlingsmuligheder og vi må lægge til grund, at der aktuelt er en lægelig dokumenteret erhvervsevnenedsættelse.

[Klageren] opfylder derfor betingelserne for fortsat udbetaling og præmiefritagelse."

Hertil har selskabet den 27/4 2020 bl.a. anført:

"Klagerens indlæg fra den 12. marts 2020 har jeg modtaget. Indlægget indeholder ikke nye oplysninger af betydning for sagen. Jeg henviser i det hele til mine tidligere indlæg i sagen.

Det centrale i denne sag er, at det er klageren, der skal dokumentere at hans erhvervsevnen er nedsat i erstatningsberettigende omfang. Det er ikke sket.

Klageren befinder sig tilsyneladende i en livskrise, men [det] berettiger ikke til udbetaling fra forsikringen. Der er heller ikke andet, der dokumenterer en nedsat erhvervsevne af helbredsmæssige årsager."

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/5 2018 fremgår bl.a.:

"Diagnose

Langstrakt tilpasningsreaktion

Sovnapnø

Forhøjet blodtryk

I lypcholesterolaemi

Konklusion

...årig mand der frem til 2015 er en altovervejende succesrig erhvervsmand, der i slutningen af 2015 bliver ramt af en stress-lignende tilstand. Han har ikke siden haft indtægtsgivende arbejde.

Nu 2½ år efter hans 'nedsmeltning' er han meget langsomt ved at genvinde sin sociale formåen, men slet ikke sin arbejdsmæssige formåen. Det gode overblik, den koncentrationsevne og hukommelse, der tidligere har præget ham, har han ikke genvundet. Han er fortsat labil med tendens til, at tingene bliver uoverskuelige.

Han har fået meget beskednen hjælp via psykologsamtaler.

For nuværende synes [klageren] inde i en meget langsom restitutionsfase. Der er således grund til at forholde sig optimistisk til, at tilstanden kan bedres, men en egentlig genindtræden på arbejdsmarkedet på både kort og længere sigt synes urealistisk."

Af neuropsykologisk erklæring af 25/1 2019 fremgår bl.a.:

"Sammenfatning og konklusion

[Klageren] er en ...-årig mand, som i nov. 2015 måtte sygemelde sig med stressreaktion efter en langvarig høj arbejdsmæssig belastning. I nov. 2016 trak [klageren] sig ud af sit job, og han har ikke siden været i fuldtidsbeskæftigelse.

I hverdagen passer [klageren], sin husholdning, han vedligeholder [sin ejendom]. Passer [sin grund], går på jagt og mødes i weekenderne med sin kæreste og med venner. Derudover er [klageren] med i en klub for nuværende og tidligere erhvervsfolk, han spiser frokost med tidligere kolleger, han bruger tid på at følge med i aktiekurser og på at investere i aktier, han ser nyheder, og han motionerer til tider ved løb eller gåture.

[Klageren] ang., at han efter sin stress periode har fået mange blivende følger, og han ang., at der er vanskeligheder med at koncentrere sig, at huske og at skaffe sig overblik over en situation. [Klageren] finder, at der er vanskeligheder med at udtrykke sig og med at forstå, hvad andre siger. Endvidere synes [klageren], at han er blevet dårligere til at orientere sig og finde vej uden GPS, han finder, at han er blevet dårligere til at udføre håndværksmæssige opgaver, er blevet langsommere, har fået mindre energi og udtrættes hurtigere.

Desuden ang. [klageren], at han i udpræget grad er blevet trist af humør og føler ligegyldighed, han er lidt mere bekymret end tidligere og har fået tendens til at trække sig fra andres selskab. [Klageren] anfører, at han efter den langvarige arbejdsbelastning ikke længere orker at tage beslutninger og at håndtere konflikter, han bliver lettere irriteret end tidligere, og han vil gerne deltage i samtaler og diskussioner, men vil ikke være med i small talk.

[Klageren] frygter at komme i en fornyet stress tilstand, hvis han skulle være nødsaget til igen at tage et lønnet job, idet han mener, at han ikke ville kunne honorere de krav, der stilles.

Ved undersøgelsen fremtræder [klageren] smilende, velkoopererende, men i en del tilfælde med lidt for tilfældig tilgang til materialet og med tendens til opgiven, hvor pres fra undersøger i flere tilfælde resulterer i korrekt resultat.

I almindelig samtale ses ikke tegn på koncentrationsvanskeligheder eller hukommelsesvanskeligheder, [klageren] har også udmærket abstrakt tænkning, men ved udredning af symptomer har [klageren] vanskeligt ved at give en detaljeret redegørelse.

Der findes ikke tegn på udtrætning undervejs i de ca. 3 timer undersøgelsen varer, og aktivitetsniveauet er uændret jævnt gennem såvel undersøgelsen som den afsluttende samtale.

Testningen viser, at der er upåfaldende orientering i tid, sted og egne data, der findes normal koncentrationsevne med kun få og ganske lette udfald. Indlæringsevnen er normal og der er upåfaldende evne til genkaldelse af et indlært stof, medens evnen til at genkende stoffet ligger lavere. Sprogfunktionen er upåfaldende. Der findes lave præstationer i flere intelligencstests, medens en enkelt klares på normalt, gennemsnitligt niveau. Dette gælder for såvel reduktionsfølsomme som ikke-følsomme deltests og Abstraktionsevnen vurderes at være normal. Der findes ingen tegn på forringelser i tolkning af synsindtryk eller udførelse af praktiske handlinger baseret på synsindtryk. Der findes normalt processeringstempo, men igen med lette udfald i koncentrationsevnen. Malingerintests klares på lavere niveau end forventet, hvilket understøtter observationen af, at tilgangen i enkelte andre deltests klares med lidt for tilfældig tilgang.

Der findes således ikke tegn på kognitive skader efter den stressperiode, [klageren] har været igennem. [Klageren] anfører, at han stadig oplever vanskeligheder i sin hverdag, han føler sig skrøbelig overfor eventuelle krav i en jobsituation og klarer sig ang. bedst ved at have en rolig hverdag, hvor han selv bestemmer opgavernes art og omfang.

[Klageren] kunne ønske sig at rejse ud til de steder, hvor han tidligere har arbejdet for at se, hvordan det går, og for at besøge folk, han lærte at kende, men han forestiller sig ikke, at han ville kunne arbejde de steder.

Den omtalte skrøbelighed overfor jobkrav er ang. også af somatisk karakter, idet [klageren] nævner, at han har konstant høj puls og føler symptomer, der er relateret til hjertets funktion. Disse symptomer må vurderes lægeligt.

Der findes ikke længere kognitive hindringer for at kunne udføre et job, men [klageren] er påvirket overfor belastninger og kan af den grund have vanskeligheder med at indgå i et jobforhold af samme omfang som det tidligere, hvor han havde et stort ansvar og mange rejsedage.

Prognosen for genindtræden på arbejdsmarkedet er god, men på et mindre ansvarstynget niveau end tidligere."

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 23/4 2019 fremgår bl.a.:

"Konklusion

... årig mand der for ca. 3 ½ år siden bliver ramt af stresslignende tilstand. Hans mentale tilstand er ikke blevet helt den samme siden da, men der er ikke tale om egentlig psykisk sygdom eller synlig tilstand. Han har derimod mentale følger efter de livsændringer, der har været konsekvensen af 'nedsmeltningen' og ikke mindst af en frygt for det fysiske helbred. Han lider af forhøjet blodtryk og periodisk påskyndet puls, og han står for at skulle undersøges af speciallæge i kardiologi.

[Klageren] egen oplevelse af ikke at fungere mentalt som før 'nedsmeltningen' står i modsætning til undersøgelse ved specialist i neuropsykologi, der ikke finder kognitiv dysfunktion. Det vurderes, at [Klageren] på trods af sin kognitive formåen dels er så fastlåst i egen opfattelse af, at funktionsniveauet er nedsat sammenlignet med år tilbage, og dels har en så stor frygt for sit fysiske helbred ved mindste belastning, at han ikke for nuværende vil kunne påtage sig et arbejde.

Der er fortsat grund til at være optimistisk med hensyn til mental restitution, om end i langsomt tempo. Der ikke kan peges på relevante uafprøvede behandlingstiltag."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"§ 1. Generelt

Er forsikringen oprettet med ret til invalidepension og/eller præmie fritagelse ved nedsat erhvervsevne, gælder følgende regler:

Forsikrede kan, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, få udbetaling ved nedsat erhvervsevne og/eller præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykke uden at dette skyldes forsæt. Erhvervsevnen skal være nedsat uafbrudt i en karenperiode på 3 måneder, før forsikringen kan komme til udbetaling og/eller præmiefritagelsen kan begynde, og forsikringen skal være i kraft i hele karenperioden.

Selskabet foretager således først en vurdering af, om erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad, jfr. § 3 om vurderingen af erhvervsevnen. Vurderer selskabet, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad, foretager selskabet herefter en vurdering af det konkrete indtægtstab.

§ 3. Vurderingen af erhvervsevnetabet

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering, det vil sige, at selskabet vurderer, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.

Den midlertidige vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv

Når selskabet skal vurdere, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad efter karenperiodens udløb, foretages normalt først en vurdering af om erhvervsevnen er nedsat i forsikredes eget erhverv, det vil sige om forsikrede er i stand til at passe sit nuværende arbejde. Er erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv nedsat i tilstrækkelig grad, kan forsikrede få udbetaling i en periode, som fastsættes af selskabet, forudsat at forsikrede har et indtægtstab jf. § 4 om udbetalingen størrelse. Opfylder forsikrede ikke længere betingelserne, fordi forsikrede genvinder sin erhvervsevne helt eller delvist, ophører udbetalingerne.

Når selskabet vurderer, at forsikrede ikke længere kan vende tilbage til sit eget erhverv eller senest 18 måneder efter 1. sygedag, overgår selskabet til at foretage en vurdering af den generelle erhvervsevne. Selskabet kan dog vælge at udskyde vurderingen af den generelle erhvervsevne en eller flere gange, hvis selskabet finder det relevant, og så fortsætter udbetalingerne efter reglerne for midlertidig vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv.

Den generelle vurdering af erhvervsevnen

Når selskabet overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen i både forsikredes eget erhverv og i andre erhverv.

Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabets skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Af pensionsoversigten fremgår den andel, som erhvervsevnen skal være nedsat til.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, om forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med, hvad en fuld arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område.

Subjektive klager over smerter, gener og lignende, berettiger ikke til en eventuel udbetaling ved nedsat erhvervsevne, med mindre det ved undersøgelse på et lægefagligt anerkendt grundlag kan dokumenteres, at forsikrede har en sygdomstilstand og at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad.

Vurderer selskabet, at forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse, opfylder forsikrede ikke betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Selskabet tager dog i konkrete tilfælde stilling til om, og med hvilket beløb, selskabet vil yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, tages ikke hensyn til forhold på arbejdsmarkedet, herunder om forsikrede vil være i stand til at få et arbejde med sin baggrund og uddannelse.

Både den midlertidige og den generelle vurdering af erhvervsevnen er uafhængige af, om forsikrede er berettiget til ydelser fra det offentlige, idet selskabets vurdering i henhold til disse forsikringsbetingelser adskiller sig fra den vurdering, der foretages af de offentlige."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1960'erne, har arbejdet i en lederstilling. Han blev sygemeldt i november 2015 på grund af stress med tilhørende gener i form af hukommelses- og orienteringsproblemer, samt tab af selvkontrol og ledelsesevner.

Selskabet har ydet dækning for tab af erhvervsevne i perioden fra den 1/3 2016 til den 30/4 2019, hvor dækningen stoppede, da selskabet vurderede, at klagerens erhvervsevne ikke længere var dokumenteret nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har anført, at en neuropsykologiske speciallæge har vurderet, at der ikke længere er kognitive forhindringer for at klageren

kan vende tilbage til arbejdsmarkedet. Selskabet har også anført, at klageren har afvist det kommunale tilbud om arbejdsprøvning.

Klageren har anført, at han er sygemeldt og ikke er i stand til at bestride et arbejde, at den neuropsykologiske speciallægeerklæring tegner et for positivt billede af hans helbredsmæssige situation, og at der højere grad skal lægges vægt på den psykiatriske speciallægeerklæring. Klageren har også anført, at årsagen til, at han ikke har været i arbejdsprøvninger, var, at kommunen ikke havde tilbud, som passede til ham og hans situation.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/5 2018 fremgår det, at "For nuværende synes [klageren] inde i en meget langsom restitutionsfase. Der er således grund til at forholde sig optimistisk til, at tilstanden kan bedres, men en egentlig genindtræden på arbejdsmarkedet på både kort og længere sigt synes urealistisk".

Af neuropsykologisk speciallægeerklæring af 25/1 2019 fremgår, at "Ved undersøgelsen fremtræder [klageren] smilende, velkoopererende, men i en del tilfælde med lidt for tilfældig tilgang til materialet og med tendens til opgiven, hvor pres fra undersøger i flere tilfælde resulterer i korrekt resultat. I almindelig samtale ses ikke tegn på koncentrationsvanskeligheder eller hukommelsesvanskeligheder, [klageren] har også udmærket abstrakt tænkning, men ved udredning af symptomer har [klageren] vanskeligt ved at give en detaljeret redegørelse. Der findes ikke tegn på udtrætning undervejs i de ca. 3 timer undersøgelsen varer, og aktivitetsniveauet er uændret jævnt gennem såvel undersøgelsen som den afsluttende samtale. Testningen viser, at der er upåfaldende orientering i tid, sted og egne data, der findes normal koncentrationsevne med kun få og ganske lette udfald. Indlæringsevnen er normal og der er upåfaldende evne til genkaldelse af et indlært stof, medens evnen til at genkende stoffet ligger lavere. Sprogfunktionen er upåfaldende. Der findes lave præstationer i flere intelligenstests, medens en enkelt klares på normalt, gennemsnitligt niveau. Dette gælder for såvel reduktionsfølsomme som ikke-følsomme deltests og Abstraktionsevnen vurderes at være normal. Der findes ingen tegn på forringelser i tolkning af synsindtryk eller udførelse af praktiske handlinger baseret på syns-

indtryk. Der findes normalt processingstempo, men igen med lette udfald i koncentrationsevnen. Malingrintests klares på lavere niveau end forventet, hvilket understøtter observationen af, at tilgangen i enkelte andre deltests klares med lidt for tilfældig tilgang. Der findes således ikke tegn på kognitive skader efter den stressperiode, [klageren] har været igennem. [Klageren] anfører, at han stadig oplever vanskeligheder i sin hverdag, han føler sig skrøbelig overfor eventuelle krav i en jobsituation og klarer sig ang. bedst ved at have en rolig hverdag, hvor han selv bestemmer opgavernes art og omfang. ... Den omtalte skrøbelighed overfor jobkrav er ang. også af somatisk karakter, idet [klageren] nævner, at han har konstant høj puls og føler symptomer, der er relateret til hjertets funktion. Disse symptomer må vurderes lægeligt. Der findes ikke længere kognitive hindringer for at kunne udføre et job, men [klageren] er påvirkelig overfor belastninger og kan af den grund have vanskeligheder med at indgå i et jobforhold af samme omfang som det tidligere, hvor han havde et stort ansvar og mange rejsedage. Prognosen for genindtræden på arbejdsmarkedet er god, men på et mindre ansvarstynget niveau end tidligere".

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 23/4 2019 fremgår det, at "[Klageren] egen oplevelse af ikke at fungere mentalt som før 'nedsmeltningen' står i modsætning til undersøgelse ved specialist i neuropsykologi, der ikke finder kognitiv dysfunktion. Det vurderes, at [Klageren] på trods af sin kognitive formåen dels er så fastlåst i egen opfattelse af, at funktionsniveauet er nedsat sammenlignet med år tilbage, og dels har en så stor frygt for sit fysiske helbred ved mindste belastning, at han ikke for nuværende vil kunne påtage sig et arbejde. Der er fortsat grund til at være optimistisk med hensyn til mental restitution, om end i langsomt tempo. Der ikke kan peges på relevante uafprøvede behandlingstiltag".

Af forsikringsbetingelsernes § 3 fremgår det, at "Forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad, hvis selskabets skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end en andel af hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse og alder kan tjene inden for samme geografiske område". Af klageren pensionsoversigt fremgår det videre, at "For-

sikrede kan præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, hvis erhvervsevnen nedsættes til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykke".

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det den, der rejser et krav, der skal bevise rigtigheden heraf. Det er således klageren – der har rejst krav om forsikringsdækning – som skal bevise, at hans erhvervsevne er nedsat til mindst halvdelen.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad, og at han med de rette skånebehov ikke vil være i stand til at arbejde og tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af den neuropsykologiske speciallægeerklæring af 25/1 2019, at der ikke er nogen kognitive gener, som forhindrer klageren i at varetage et arbejde, og at det bør være muligt for ham at vende tilbage til arbejdsmarkedet, såfremt dette sker i en stilling med mindre ansvar end tidligere.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af psykiatriske speciallægeerklæring af 23/4 2019, at klageren er fastlåst i sin egen vurdering af funktionsnedsættelsen, og at der er grund til at være optimistisk i forhold til en langsom restitution.

Nævnet har derudover lagt vægt på, at klageren siden sin sygemelding i 2015 ikke har forsøgt at genoptage arbejdet, og at han ikke er blevet arbejdsprøvet, hvorfor det ikke nærmere er undersøgt, i hvilket omfang klageren ville være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Som følge heraf

Ankenævnet *for* Forsikring

17.

94280

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings